

УДК 929-057.86ПАНЬКОВ

А.П.Гаврищук

**В.Г.Паньков: вчений, педагог, видавець
(до 55-річчя від дня народження)**

У статті розкрито життєвий шлях та процеси становлення викладача вищої школи, науковця і видавця В.Г.Панькова. Зокрема, йдеться про функціонування відомого у місті та за його межами видавництва “Аксіома”.

Ключові слова: “Абетка”, “Абетка-НОВА”, “Аксіома”, “лінійка”, монографія, підручник, посібник, видавець, університет, школа.

Ім'я В.Г.Панькова добре відоме у нашому місті і області. Уже багато років він видає наукові праці, посібники, навчально-методичну літературу викладачів вищих навчальних закладів, а також праці вчителів міста. Знають В.Г.Панькова і в Україні (видається різноманітна література для усіх областей країни).

Такі люди належать до покоління, яке активно вбирає в себе все те, що викликане процесами, народженими новими реаліями життя. Для них притаманні такі якості, як тверезість в оцінці подій і процесів, орієнтація у сучасному світі, підприємливість, прагматизм, невтомні пошуки оптимальних варіантів у праці і житті.

Народився 2 січня 1958 року у сім'ї викладачів Кам'янець-Подільського педагогічного інституту – Георгія Васильовича Панькова і Людмили Василівни Харабовської. Вони були першими викладачами, які закінчили (1952 р.) наш навчальний заклад. А вже раніше (1939–1948 рр.) він функціонував як учительський інститут з дворічним терміном навчання (готував педагогів із незакінченою вищою освітою)¹.

Подружжя Панькових – інтелігентна, дружня сім'я, яка в усьому була взірцем і для колег, і друзів, і дітей. Георгій Васильович вважався прекрасним знавцем складної науки – геометрії, яку глибоко і цікаво викладав на фізико-математичному факультеті впродовж усієї своєї науково-педагогічної діяльності, людина різнобічних знань та інтересів (співак, спортсмен, шахіст, знавець художньої літератури, гуморист, оповідач, кулінар, садівник). Згодом працював у міському приватному ліцеї “Антей”.

Людмила Василівна викладала на рідному факультеті також математичні дисципліни. Відзначалась ерудицією, глибокими знаннями, принциповістю, сумлінням. Любила пісню (мала чудовий голос), усе прекрасне, людське, вміла створити у сім'ї доброзичливий, довірливий психологічний клімат. Багато уваги приділяла вихованню дітей. У сім'ї панували довір'я, злагода, мир, взаєморозуміння, любов².

Подружжя виховало двох прекрасних синів. Їхнє дитинство проходило весело, цікаво. Старший син Олександр став військовим. Тривалий час служив на відомому космодромі “Байконур”. Після виходу на пенсію повернувся на постійне місце проживання до рідного міста³.

У дитинстві разом з батьками і братом Віктор відвідував дідуся і бабусю у с.Летава на Чемеровеччині. Хлопчиків подобалась сільська природа, господарювання, тварини. Допомагав рідним пасти корову, набув навичок фізичної праці.

Учень Віктор Паньков навчався у міській середній школі №13. Його навчали прекрасні педагоги – О.М.Гельбурд, А.Ю.Главацька (викладали математику), В.Д.Фадєєва (російську літературу), Л.І.Поліщук, М.І.Дудніков (історію), А.Н.Мельник (хімію, класний керівник). У школі була добре поставлена навчально-виховна робота. Ще школярем молодших класів прилучився до танців – відвідував танцювальний гурток, яким керувала Ада Іванівна Казаріна. Двічі був учасником республіканського конкурсу бального танцю (у четвертому класі у м.Київ, у десятому – у м.Черкаси). З дев'ятого класу відвідував прославлений танцювальний ансамбль Кам'янець-Подільського педагогічного інституту “Горлиця”⁴.

Віктор Паньков обрав шлях своїх батьків – вступив на навчання на фізико-математичний факультет (спеціальність – математика) Кам'янець-Подільського педінституту (1975 р.). Розповідає, що спочатку навчатись було дуже важко. Вчорашнім учням непросто було звикнути до нової системи навчання. Згадує складання першого колоковіуму, що виявив труднощі, невдачі, викликав тривогу. Та з часом першокурсники адаптувались, увійшли у ритм навчально-виховного процесу вищої школи. Навчався із задоволенням. Із вдячністю згадує викладачів математики, кандидатів фізико-математичних наук, доцентів В.Гнатюка, В.Гордієнко, І.Конета, Ю.Теплінського, А.Томусяка, кандидатів педагогічних наук, доцентів Д.Марченка, Л.Сморжевського, старших викладачів М.Дударя, М.Любу, В.Россо, фізики – кандидата фізико-математичних наук, доцента Ф.Кравченка, старших викладачів А.Криськова, С.Хохеля, А.Царенка. Суспільні дисципліни викладав кандидат філософських наук, доцент К.Константинов, педагогіку – кандидат педагогічних наук, доцент І.Гнатенко, психологію – старший викладач М.Саковська, англійську мову – старший викладач Р.Березіна.

У ті роки восени студенти виїжджали на сільськогосподарські роботи у колгоспи області, де впродовж місяця допомагали збирати урожай. Пригадує роботу у селі Шатава на Дунаєвеччині. У морозну погоду доводилось виймати із землі кожен буряк. Була також поїздка у радгосп “Комунар” Новоушицького району на збирання фруктів тощо⁵.

Світлий слід у пам'яті Віктора Панькова залишила участь у народному ансамблі танцю інституту “Горлиця” (керівник Володимир С'єдін), учасниками якого були студенти всіх факультетів. Таку поетичну назву юнацький колектив дістав від того, що ті роки у місті водилось багато таких птахів. А відомий український поет Василь Юхимович написав цікавий вірш про горлиць, які полюбили наше місто. Коли на концерті оголошували, що виходять танцюристи, зал відразу ж вибухав від дружніх оплесків, а після виступу довго не відпускав зі сцени. Адже неповторний колорит народних танців вдало допов-

нювався підібраними костюмами, характерними для південного подільського села кінця XIX – початку XX ст.: хлопці були одягнені в білі полотняні камізельки і штани, підперезані червоними поясами. На голові – солом’яний бриль. Дівчата – в чорних квітчастих хустках, білих вишитих сорочках, довгих чорних спідницях (катрінцях), червоних чобітках, підперезані червоною крайкою⁶.

У репертуарі “Горлиці” були такі місцеві народні танці: “Ойра”, “Варварка”, “Подільські гуляночки”, “Гопак”, “Подільський ліричний танець” з динамічним ритмом, невичерпною енергією юності, красою, грацією. Ось тому й так гаряче сприймали “Горлицю”. Колектив зажив гучної слави не лише серед студентства, а й у місті та області, здобув визнання в Україні та за її межами. Цікаві враження викликала поїздка ансамблю до м. Мічурінська Тамбовської області (Росія). Між обома педагогічними інститутами було укладено договір про співробітництво.

Віктор Георгійович згадує 1978 рік, коли ансамбль став учасником (єдиний з вищих педагогічних навчальних закладів тодішньої союзної держави) Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у Гавані (Куба), де став лауреатом. До поїздки на фестиваль студентський ансамбль “Горлиця” місяць готувався у Москві (під керівництвом відомих хореографів). Навантаження було досить велике. А перед відправленням за море юні танцюристи із Кам’янець-Подільського разом з іншими колективами взяли участь у концерті перед громадською столицею у Кремльському палаці з’їздів. Відбувся великий гала-концерт, в якому виступали відомі митці. Віктору Панькову особливо запам’ятались улюблені в народі співаки Лев Лещенко, Роза Рембаєва. Подільська “Варварка” полонила глядачів⁷.

На Кубу ансамбль “Горлиця” відбув на теплоході “Грузія”. Танцюристи успішно виступали з концертами перед населенням міст Афіни і Пірея, у столиці Португалії Ліссабоні, на Азорських островах. Вперше кам’янчани побачили життя інших народів. З тривогою перепливали через Бермудський трикутник. Вода за бортом була чорна-чорна. Здіймались високі хвилі. Незабутні враження залишилися від перебування на фестивалі. Від виступів, зустрічей, страв із крокодилячого м’яса... А за 4 долари, на які обміняли видані радянські гроші, купив 3 футболки.

Віктор Паньков згадує своїх друзів-танцюристів, серед них – Віктора Зваричука (місцевий аграрний коледж), Володимира Волоховського (у м. Новодністровськ Чернівецької області, керівник танцювального колективу), В’ячеслава Мельника (працює у відомому танцювальному ансамблі “Подільчанчик”, м. Хмельницький), Наталю Гончарову (педагог, м. Москва), Лесю Тузюк (педагог, м. Хмельницький)⁸.

На все життя Віктору Георгійовичу запам’ятався перший день перебування на педпрактиці у рідній школі №13. Практикантів радо зустрів директор школи, вчитель фізики, випускник фізико-математичного факультету Кам’янець-Подільського педінституту М.М. Дарманський. Того дня кудись поспішав. Запропонував відвідати його урок (до нього він спеціально не готувався).

Враження від нього були вражаючі! Таких уроків у своєму житті Віктор Паньков більше не бачив⁹.

Згодом М.М.Дарманський очолював міський відділ освіти, управління освіти облвиконкому. Понад 4 роки обіймав посаду першого заступника голови Хмельницької обласної державної адміністрації. За його ініціативи Хмельницьке педагогічне училище, яке згодом очолював, було реорганізоване в гуманітарно-педагогічний коледж, а так – гуманітарно-педагогічний інститут (тепер – гуманітарно-педагогічна академія). Став заслуженим працівником народної освіти України, кандидатом педагогічних наук, доцентом¹⁰.

Після закінчення педінституту В.Г.Паньков працював вчителем математики у Гуменецькій середній школі (1980–1982 рр.). Її очолював тоді відомий на Кам'янецьчині педагог Семен Семенович Цішевський. Як недавній молодий вчитель-танцюрист, із задоволенням навчав учнів володінню навичками сучасних бальних танців. Він викликав цікавість у школярів – юні танцюристи входили до двох груп. На шкільних районних оглядах художньої самодіяльності виявлялись переможцями¹¹.

1982 р. вчитель був призваний на дійсну військову службу, яку відбував впродовж півтора року у внутрішніх військах. Конвойний полк дислокувався у м.Донецьку. Віктор Георгійович розповідає, що в армії навчали добре стріляти. А йому ще випало оволодіти професією повара. Такі обов'язки виконував півроку, готуючи їжу для військовослужбовців, які несли караульну службу. З посмішкою говорить про те, що навчився готувати смачні обіди. Довелось побувати у різних містах. Запам'ятався у Волгограді комплекс пам'ятників, присвячених подіям Великої Вітчизняної війни¹².

Після демобілізації з армії Віктор Паньков навчався в аспірантурі на кафедрі інтегральних та диференціальних рівнянь Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка. Це була відома наукова школа талановитих вчених-математиків Ю.Р.Митропольського і А.М.Самойленка. Кандидатську дисертацію Віктор Паньков виконав під керівництвом відомого вченого, доктора фізико-математичних наук, професора, лауреата Державної премії у галузі науки і техніки, випускника фізико-математичного факультету Кам'янець-Подільського педагогічного інституту Д.І.Мартинюка¹³. Вчений належав до когорти визначних спеціалістів у галузі звичайних диференціальних рівнянь із запізненням, представником відомої школи Боголюбова-Митропольського. Своїми науковими працями Д.І.Мартинюк (автор шести монографій) зробив значний внесок у розвиток і формування в Україні теорії диференціально-різницевих рівнянь і теорії нелінійних коливань. Результати його роботи знайшли широке практичне застосування в теорії автоматизованого керування та в теорії коливань механічних систем. Роботу аспірант В.Г.Паньков успішно захистив¹⁴.

3 грудня 1986 року Віктор Паньков – викладач кафедри геометрії та методи викладання математики Кам'янець-Подільського педагогічного інституту. До такої роботи він приступив після батькової праці (викладав геометрію). Профіль кафедри зумовив не лише подальшу наукову діяльність в галузі дифе-

ренціальних та різницевих рівнянь, а і дослідження у напрямку методики викладання шкільного курсу математики¹⁵.

Віктор Георгійович уміло поєднував науково-педагогічну роботу з видавничою справою. 90-і роки виявилися досить важкими. Заробітна плата викладачів становила 3-4 долари США на місяць. Перед В.Г.Паньковим стояло завдання отримати вчене звання доцента. У сім'ї зростало двоє дітей. Отже, потрібно було зайнятись якоюсь маленькою справою, яка б забезпечила можливість нормального існування родини.

Ці обставини спонукали В.Г.Панькова до активних дій. Перед ним постало завдання випустити одноосібний методичний посібник. Таку пораду він отримав від директора обласного Інституту підвищення кваліфікації вчителів А.О.Лавренюк. Віктор Паньков придбав комп'ютер і приступив до роботи. Довелось освоювати ази комп'ютерної справи. У невеличкій квартирі на журнальному столику постійно стояв комп'ютер, за який вночі, коли сім'я відпочивала, він сідав і робив набір і верстку.

Так 1996 р. В.Г.Паньков видав посібник "Методи розв'язування задач на побудову" (наклад – 1000 примірників), що став відправною віхою у подальшій діяльності науковця. Згадане видання стало, так би мовити, прив'язкою до діючого підручника О.В.Погорелова з геометрії. Впродовж року видання знайшло реалізацію серед педагогів Хмельниччини. Так прийшла ідея зайнятися видавничим бізнесом.

Разом з однокурсником Д.Г.Зволейком В.Г.Паньков видав підручник "Рідний край – Хмельниччина" (автори А.Коваленко, В.Коваленко). Науковець тісно співпрацював з обласним Інститутом підвищення кваліфікації вчителів. Приватний підприємець Д.Г.Зволейко і В.Г.Паньков створили власне видавництво "Абетка" (2000 р.)¹⁶. Для його становлення потрібні були кошти. Їх заробляли на видавництві невеликих проектів, на поїздках на декілька днів за кордон (Болгарія, Польща, Румунія, Туреччина, Угорщина). Довелось відривати і від сімейного бюджету. У ті роки кредитів не видавали.

З перших днів існування фірма взяла спрямування на методичне забезпечення літературою середньої школи. З цією метою підприємці створили "лінійку" зошитів для початкових класів з усіх предметів. Авторами згаданих зошитів були кращі вчителі і методисти області. Серед них – методист обласного Інституту підвищення кваліфікації вчителів Г.М.Фінько, яка водночас був куратором по зв'язках із початковою школою. Керував підготовкою "лінійки" зошитів з географії методист обласного Інституту підвищення кваліфікації вчителів О.М.Галус. Видавалась "лінійка" зошитів з української літератури та історії.

Чому виникла ідея видавати згадану літературу? У ті роки відбувався перехід на навчання з підручників, виданих в СРСР, на українські (їх видавати не встигали), а видання наших підприємців виявились дуже слухними, тому їх сприймали із задоволенням. "Абетка" співпрацювала з педагогами із двадцятьох областей. Завдання В.Г.Панькова полягало в тому, щоб налагодити

контакти з обласними Інститутами підвищення кваліфікації вчителів і поширити рекламу про літературу, що видається.

Як викладач кафедри геометрії і методики викладання математики (завідувач – доктор фізико-математичних наук, професор Ю.В.Теплінський) В.Г.Паньков викладав геометрію та елементарну математику.

Він брав участь у написанні колективних видань – дослідженні науково-дослідних тем з бюджетним фінансуванням (керівник Ю.В.Теплінський): “Багаточастотні коливання диференціального систем у просторах обмежених числових послідовностей”, “Аналітичні та якісні методи дослідження крайових задач для диференціальних і різницевих рівнянь”. Викладацький колектив (І.М.Конет, В.Г.Паньков, Л.О.Сморжевський, В.А.Сорич) створив і видав посібник для абітурієнтів. В.Г.Паньков видав (у співавторстві) посібник “Теорія і практика побудови зображень просторових фігур та їх комбінацій в шкільному курсі геометрії”. До цього часу подібних видань не з’явилося, а вчителі області добрим словом згадують посібник і чекають на його перевидання.

Видавництво “Абетка” розпочало активну співпрацю з університетами країни. Налагодились виробничі зв’язки з “Партією відродження Кам’янець-Подільського”. Видавництво активно підтримував міський голова О.В.Мазурчак. Він добре розумів завдання дрібного і середнього бізнесу для розвитку міста, важливість створення науково-методичної бази для розвитку освітніх процесів в Україні. Миський голова посприяв отриманню під офіс приміщення.

На певному етапі розвитку фірми погляд її співзасновників Д.Г.Зволейка і В.Г.Панькова на подальший її розвиток розійшлися. Була створена нова фірма “Абетка-НОВА” (згодом – “Аксиома”). Її днем народження вважається 29 листопада 2000 р., а місцями розташування нової фірми були будинок побуду на вулиці Лесі Українки, згодом – триповерховий корпус будівельного технікуму.

Нове видавництво поміняло не тільки ідеологію роботи, але й напрямок. Основним напрямком “Абетка-НОВА” став випуск економічної літератури. У ті роки у школах України економіка вивчалась лише факультативно. Дивним для більшості видавців країни став саме такий вибір, а сьогодні вже ніхто не піддається сумніву у правильності вибору, зробленого в 2000 році¹⁷.

В.Г.Паньков розумів, що на орендованих площах успішний розвиток бізнесу практично неможливий, тому поставив перед собою як одне із основних завдань – створення власної матеріально-технічної бази. З цією метою було придбане приміщення побутового корпусу колишнього цегельного заводу (мікрорайон “Жовтневий”), яке переобладнали під друкарню. Постійно оновлювалась технічна база. Тепер до неї входять такі сучасні друкарські верстати: “Міллер”, “Роланд”, “Домінант”, “Ромайор”, паперорізальна та брошурувальна техніка тощо. Сьогодні друкарня ПП “Аксиома” – єдина сертифікована приватна друкарня у місті.

Офіс видавництва розташований на вулиці Уральській – навпроти фізико-математичного факультету, де свого часу навчався В.Г.Паньков. Над ство-

ренням офісу працювали чотири роки, вкладаючи знання, досвід і душу. 2011 року він став діючим, відкривши гостинно двері для відвідувачів.

“Абетка-НОВА”, а згодом її правонаступниця “Аксіома”, стала базовим видавництвом Міністерства науки і освіти України з економічної літератури. Більшість її найменувань були власними ноу-хау видавництва. До таких посібників належать: “Загальна економіка”, “Економіка для молодших школярів”, “Подорож у світ економіки”, “Основи споживчих знань”, “Власна справа (Основи малого бізнесу)” та низка інших видань.

У 2000 р. вписатись у видавничий ринок навчальної літератури для загальноосвітніх навчальних закладів України через велику конкуренцію було дуже складно. Звідси – продовження наряду на створення методичного апарату для курсу “Географія”. Як уже зазначалося, потребою часу стало введення предмета “Економіка” в школах України, тому видавництво обрало такий напрям як пріоритетний. Підручник з економіки професора І.Ф.Радіонової витримав п’ять перевидань. Він – переможець Всеукраїнського конкурсу підручників.

Вагомий внесок фірми у видавництво “лінійки” зошитів, збірників задач та методичних посібників. Фірма взяла курс на видавництво літератури з біології. Кращими вчителями області М.Ю.Бітюк та В.О.Віркуном під керівництвом Л.А.Мирної (Інститут післядипломної освіти) створено комплект зошитів та практикумів з біології та природознавства.

Фірмою видається велика кількість літератури викладачів Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Багато видруковано праць до 90-річного ювілею навчального закладу. Особливо тісна співпраця існує з професором О.М.Завальнюком. Серед створених ним фундаментальних видань – “Утворення і діяльність державних українських університетів 1917–1921 рр.” (монографія, 2011 р.), “Історія Кам’янець-Подільського державного українського університету в іменах (1918–1921 рр.)”, (книга, 2006 р.). Фірма проклала дорогу у життя таким спільним працям О.М.Завальнюка та О.Б.Комарніцького: “Історико-популярний нарис” (2001 р.), “Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка: історичний нарис” (2011 р.), “Кам’янець-Подільський в Українській революції 1917–1920 рр.: навчальний посібник зі спецкурсу для студентів історичного факультету” (2010 р.), “Кам’янець-Подільський національний університет (1918–2008 рр.): історичний нарис” (2008 р.).

Серед наукових збірників видано такі: С.А.Копилов, А.Б.Задорожнюк “Описи Подільської губернії кінця XVIII – початку XIX ст.” (2011 р.); Подільський природничий вісник. Випуск 2 (2011 р.); “Наукові праці Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство. Випуск 2” (2010 р.); “Наукові праці Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки. Випуск 29. – Частина 1” (2012 р.); “Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць Кам’янець-Подільського національного університету

імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України” за ред. С.Д.Максименка, Л.А.Онуфрієвої. – Випуск 18 (2012 р.); “Збірник наукових праць “Сучасні проблеми фізичного виховання спорту та здоров’я людини. – Випуск 1” (2010 р.); “Святкування 90-річчя Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Збірка матеріалів” (упорядник – автор вступної статті О.Б.Комарніцький, 2009 р.).

Видавництво друкує праці викладачів університету: Володимир Газін “Тетьман Павло Тетеря: соціально-політичний портрет” (монографія, 2007 р.); А.Г.Філінюк “Життя, віддане справі: трудова, громадська та науково-педагогічна діяльність Івана Степановича Зеленюка: історичний нарис” (2008 р.); А.Г.Філінюк “У пошуках нової якості історичної освіти та історичної правди: до 20-річчя створення кафедри історії України Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка” (книга, 2011 р.); А.В.Опря “Єпархіальні з’їзди православного духовенства та мирян України в 1917 р.” (монографія, 2011 р.); Микола Петров “Місто Кам’янець-Подільський в 30-х роках XV–XVIII століть: проблеми соціально-економічного, демографічного, етнічного та історико-топографічного розвитку. Міське і замкове управління” (монографія, 2012 р.).

Цікавими були й інші видання: О.Б.Комарніцький “Містечка Волині та Київщини у добу Української революції 1917–1920 рр.” (монографія, 2009 р.); Ю.О.Маркігантов “Фразеологія в західнослов’янському поетичному мовленні” (монографія, 2011 р.); Л.М.Марчук “Функціонально-семантичний аспект градації в українській мові” (монографія, 2007 р.); А.Г.Філінюк “Правобережна Україна наприкінці XVIII – на початку XIX століття: тенденції розвитку і соціальні трансформації” (монографія, 2010 р.); Н.О.Урсу, І.С.Підгурний “Культурно-мистецька спадщина Поділля у художніх фотографіях Михайла Грейма (друга половина XIX – початок XX ст.)” (монографія, 2012 р.); О.В.Кеба, П.Л.Шулик “Модернізм у зарубіжній поезії другої половини XIX–XX ст.: навчальний посібник” (2011 р.).

Серед інших видань: І.В.Березіна “Архітектурна спадщина України у творчості Наполеона Орди: іконографія та принципи використання” (монографія, 2009 р.); Н.О.Урсу, В.Г.Паньков, І.В.Березіна “Теорія і практика наукових досліджень” (навчально-методичний посібник для студентів художніх та художньо-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів); М.Б.Гуска, М.В.Зубаль, М.В.Гуска, В.Й.Мазур “Теорія і методика викладання рухливих ігор і забав: навчально-методичний посібник” (2011 р.); Наталія Урсу “Нариси з історії образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва Хмельниччини: навчальний посібник для студентів художніх спеціальностей” (2012 р.).

Фірма видає нариси про людей, серед яких такі: “Досліджуючи духовні скарби України: до 60-річчя від дня народження і 35-річчя науково-педагогічної діяльності професора О.М.Завальнюка” (укладач О.Б.Комарніцький, 2011 р.); “Іон Винокур: подвижництво в освіті та науці: науково-документальне та бібліографічне видання” (укладачі О.М.Завальнюк, В.С.Прокопчук, О.Б.Ко-

марніцький, 2010 р.); О.М.Завальнюк, І.М.Конет “Петро Атаманчук. Портрет науковця-професіонала” (серія “Видатні випускники Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка”, 2009 р.); “Зачарований українською історією: до 65-річчя від дня народження і 45-річчя науково-педагогічної діяльності доктора історичних наук, професора-академіка УАІН Валерія Степановича Степанкова” (укладач, автор вступної статті О.М.Завальнюк, 2012 р.); “Василь Малий – людина, педагог, вчений” (укладач О.Б.Комарніцький, 2010 р.); “Талановитий педагог – відомий методист та провідний краєзнавець: Матеріали круглого столу до 90-річчя від дня народження Б.М.Кушніра” (2011 р.); “Віталій Нечитайло: особистість, вчений, гуморист” (укладачі Т.В.Білецька, Г.Б.Вонсович, В.В.Кобильник, О.В.Рибшун” (2011 р.); О.М.Завальнюк, О.Б.Комарніцький. “Микола Іванович Бахмат: людина, вчений, керівник” (2009 р.) та інші.

“Аксіома” стала потужним і авторитетним виданням у місті та за його межами. Тут постійно бувають замовники, приходять на консультації, за порадами – вчителі, вчені, підприємці. Щохвилини лунають дзвінки, у тому числі з інших міст та областей.

У видавництві працюють кваліфіковані співробітники, серед них і випускники Кам’янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка різних років. Справжніми спеціалістами є: головний редактор Наталія Пянківська (закінчила філологічний факультет), менеджер Андрій Буга (випускник економічного факультету ПДАТУ), оператор комп’ютерної верстки Віталій Фаріон (фізико-математичний факультет). Злагоджено і кваліфіковано працює друкарський цех, який очолює випускник фізико-математичного факультету Михайло Тишинський. Справжніми спеціалістами поліграфічної справи, які працюють з першого дня заснування фірми, є друкар Олександр Лебідь (отримав спеціальну освіту) та оператор паперорізального обладнання Василь Петренко.

“З великою відповідальністю і професійним підходом, – говорить головний редактор університетської газети “Студентський меридіан” Анатолій Гавришук, – ставляться працівники до видання нашого часопису. Завжди знаходимо розуміння і підтримку з боку Віктора Панькова, директора і власника видавничо-поліграфічної фірми “Аксіома” Алли Степанівни Панькової. Найтісніші наші виробничі контакти з оператором комп’ютерної верстки Віталієм Фаріоном – висококваліфікованим фахівцем, працівником-віртуозом. Ми вдячні головному редактору Наталії Пянківській за практичні поради, друкаро Олександрю Лебідю за якісне друкування газети”.

Впродовж багатьох років Віктор Георгійович успішно працював доцентом на кафедрі образотворчого та декоративно прикладного мистецтва, викладаючи майбутнім вчителям живопису “Нарисну геометрію і основи перспективи” (I курс) та “Основи наукових досліджень” (III курс). Продовжив сімейну традицію. Як уже згадувалося, складній і цікавій науці “Геометрія” батько Георгій Васильович присвятив все своє життя. Наслідком спільної праці батька

і сина був навчальний посібник “Теорія і практика побудови зображень просторових фігур і їх комбінацій у шкільному курсі “Геометрія”¹⁸.

А ще В.Г.Паньков обіймав посаду заступника директора Інституту доуніверситетської підготовки, який очолював доцент Станіслав Борейко. З метою залучення до навчання в університеті молоді, залучення їх до вступу проводилася велика профорієнтаційна робота у школах області та сусідніх районах Вінницької, Тернопільської та Чернівецької областей. У липні 2012 р. В.Г.Паньков прийняв пропозицію перейти на роботу до Інституту педагогіки АПН України.

У Віктора Панькова гарна сім’я. Надійною опорою в роботі і житті є дружина Алла Степанівна (у дівочтві Григорчук), яка закінчила історичний факультет Кам’янець-Подільського педагогічного інституту. Впродовж багатьох років вона працювала викладачем місцевого харчового технікуму, а тепер очолює видавництво. Відзначається вмінням контактувати і працювати з людьми, інтелігентністю, оптимізмом, людською приналежністю і жіночою привабливістю¹⁹.

Гордістю Віктора Георгійовича є діти, які навчалися у міському приватному ліцеї “Антей”. Син Андрій закінчив механіко-математичний факультет (спеціальність “Математична статистика”), згодом – аспірантуру Київського національного університету імені Тараса Шевченка (спеціальність – “Диференціальні рівняння”). Працює науковим співробітником Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України. Дочка Катерина закінчила економічний факультет згаданого університету. Займається дослідженнями у галузі економічного маркетингу і навчається в аспірантурі.

У вільний від роботи час (а його, на жаль, випадає так мало) Віктор Георгійович любить слухати музику, якою захоплюється зі студентських років. Таке задоволення отримує переважно за кермом автомобіля. Зізнається, що не пропустив жодного концерту старих рок-гуртів із країн Заходу, які у роки незалежності України відвідували її. Полюбляє й іншу музику. А любов до пісні – від батьків, яким природа подарувала гарні голоси. Дідусь Василь Петрович Паньков навчив онука працювати в саду. Багато років він керував садо-городньою бригадою у селі Летава на Чемеровеччині. Захоплюється подорожуванням, особливо поїздками за кордон (побував у Боснії і Герцоговині, Єгипті, Ізраїлі).

Таким є Віктор Паньков – людина нового часу, невсипущої енергії, пошуків, невтомний працівник, сучасний викладач і керівник. У нього чимало цікавих планів і захоплюючих задумів.

Примітки:

1. Гавришук, А. П. Віктор Георгійович Паньков / Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка в особах / А. П. Гавришук. – Кам’янець-Подільський: Оіом, 2008. – Т. 3. – С. 428.

2. Михацький, М. А. Поєднувала у собі зовнішню та внутрішню людську красу / Микола Михацький // Студентський меридіан. – 2009. – 13 лют. – С. 11.

3. Гавришук, А. П. Зазначена праця / А. П. Гавришук. – С. 429.
4. Там само.
5. Там само. – С. 430.
6. Там само. – С. 431.
7. Там само.
8. Там само. – С. 432.
9. Там само.
10. Філінюк, А. Г. Микола Миколайович Дарманський / Кам'янець-Подільський державний університет в особах / А. Г. Філінюк. – Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2005. – Т. 2. – С. 740, 745, 750, 751.
11. Гавришук, А. П. Зазначена праця / А. П. Гавришук. – С. 432.
12. Там само. – С. 432-433.
13. Там само. – С. 433.
14. Щирба, В. С. Дмитро Іванович Мартинюк / Кам'янець-Подільський державний університет в особах / В. С. Щирба. – Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2003. – Т. 1. – С. 681.
15. Гавришук, А. П. Зазначена праця / А. П. Гавришук. – С. 433.
16. Там само. – С. 434.
17. Там само. – С. 434.
18. Там само.
19. Там само. – С. 436.
20. Історія міст і сіл Української РСР. Хмельницька область. – К.: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1971. – С. 597-598.

Резюме

В статтє раскрыт жызненный путь и процессы становления преподавателя высшей школы, научного работника и издателя В.Г.Панькова. В частности, говорится о функционировании известного в городе и за его пределами издательства “Аксиома”.

Ключевые слова: “Абетка”, “Абетка-НОВА”, “Аксиома”, издатель, “линейка”, монографія, пособие, университет, учебник, школа.

Одержано 17 квітня 2013 року